

תורה שבעל פה

דינים ויסודות תורה שבעל פה

שאלון לעולים חדשים

הוראות

א. משך הבחינה : שעה וחצי

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון — (16x4) — 64 נקודות

פרק שני — (12x3) — 36 נקודות

סך הכול — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש : מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות : אין.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד, יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (64 נקודות)

ענו על ארבע מן השאלות 1–6 (לכל שאלה – 16 נקודות).

1. תפילות

- א. (1) כתבו מהו הנושא של כל אחד משלושת החלקים של תפילת העמידה ביום חול.
- (2) פרטו שלוש ברכות מאחד מן החלקים (שכתבתם בסעיף הקודם) של תפילת העמידה ביום חול.
(9 נקודות)
- ב. בימים מסוימים בשנה מוסיפים תוספות בתפילת העמידה.
ציינו שתי תוספות כאלה, וכתבו באילו ימים בשנה מוסיפים כל אחת מהן.
(7 נקודות)

2. שבת

- א. (1) שמירת השבת היא זכר לשני אירועים חשובים.
כתבו מה הם שני האירועים.
- (2) בשבת מברכים ברכת "המוציא" על "לחם משנה".
הסבירו את המושג "לחם משנה".
(6 נקודות)
- ב. (1) בהבדלה מברכים ארבע ברכות.
צינו שלוש מהן.
- (2) אדם שרוצה לעשות מלאכה לאחר צאת השבת ועדיין לא התפלל ערבית ולא עשה הבדלה — מה עליו לומר כדי שיוכל לעשות מלאכה?
(10 נקודות)

3. מועדים — ימים נוראים

- א. (1) מתי מתחילים לומר סליחות לפי מנהג הספרדים, ומתי מתחילים לפי מנהג האשכנזים?
- (2) כיצד ראוי להתנהג בעשרת ימי תשובה, ומדוע יש להתנהג כך?
(8 נקודות)
- ב. (1) ציינו שלושה מן העינויים של יום הכיפורים.
- (2) מהי ההפטרה שקוראים במנחה של יום הכיפורים, ומדוע נבחרה הפטרה זו ליום הכיפורים?
(10 נקודות)

4. מועדים — פסח ושבועות

א. לפני פסח יש לעשות "בדיקת חמץ" ו"ביעור חמץ".

(1) מהי "בדיקת חמץ", ומתי עושים בדיקה זו?

(2) מהו "ביעור חמץ", ומתי עושים ביעור זה?

(8 נקודות)

ב. כתבו שלושה מן המנהגים של חג השבועות.

(8 נקודות)

5. הלכות כשרות

א. (1) כתבו שני הבדלים בין כשרות "רגילה" ובין כשרות "מהודרת".

(2) בעת הזמנת אוכל במסעדה צריך לבדוק שיש תעודת כשרות למסעדה. אולם בקניית בקבוק

שתייה בחנות צריך לבדוק אם יש חותמת כשרות על הבקבוק. מהי הסיבה להבדל זה?

(10 נקודות)

ב. בעת רכישת מוצרי מזון פתוחים (כגון באולמות, במסעדות ובבתי קפה וכדומה) יש לשים לב לכמה

פרטים בתעודת הכשרות

ציינו שלושה פרטים.

(6 נקודות)

6. הלכות כשרות

א. (1) בגמרא מסופר שמר עוקבא אמר כי הזמן שהוא ממתין בין אכילת מאכלי בשר לאכילת מאכלי

חלב הוא "מסעודה לסעודה".

כתבו שלושה פירושים לדברי מר עוקבא.

(2) שירה מקפידה להמתין שש שעות בין אכילת מאכלי בשר לאכילת מאכלי חלב. בשעה 13:00

בצהריים היא סיימה לאכול בשר, ובשעה 15:00 היא בירכה ברכת המזון על סעודה זו.

באיזו שעה יהיה מותר לשירה לאכול מאכלי חלב? נמקו.

(10 נקודות)

ב. לפניכם תיאור של שני מצבים. כתבו כיצד יש לנהוג בכל אחד מן המצבים המתוארים בנוגע לזמן

ההמתנה בין אכילת מאכלי בשר לאכילת מאכלי חלב.

(1) אדם סיים לאכול תפוחי אדמה שהתבשלו עם בשר, ורוצה לאכול ארוחה חלבית.

(2) אדם סיים לאכול תפוחי אדמה שהתבשלו בכלי בשרי (בלי בשר), ורוצה לאכול ארוחה חלבית.

(6 נקודות)

פרק שני (36 נקודות)

ענו על שלוש מן השאלות 7–11 (לכל שאלה – 12 נקודות).

7. יסודות תורה שבעל פה

- א. (1) מי ערך את המשנה, ומהו השם של קובץ המשניות שנשארו מחוץ למשנה?
(2) במשנה יש שישה סדרים. ציינו אחד מן הסדרים, וכתבו בקצרה את התוכן שלו.
(6 נקודות)
- ב. במדינת ישראל יש מכונים תורניים שמבררים את ההלכה בנוגע לשאלות שמתעוררות בימינו. כתבו שתי שאלות שבהן עוסקים במכונים אלה.
(6 נקודות)

8. ברכות

- א. כתבו שני תנאים שצריך להקפיד עליהם בנטילת ידיים.
(4 נקודות)
- ב. (1) מהו הפסוק שממנו למדו שיש חובה לברך אחרי אכילת פת?
(2) מהי מטרת הברכה לאחר האכילה?
(3) בברכת המזון יש ארבע ברכות. כתבו את השם של שתיים מן הברכות.
(8 נקודות)

9. מועדים — חנוכה

- א. (1) חג החנוכה נקבע לזכר שני אירועים. מה הם שני האירועים?
(2) כתבו תוספת אחת שמוסיפים בתפילה בימי החנוכה.
(5 נקודות)
- ב. (1) מי מבני המשפחה מדליק את נרות החנוכה?
כתבו את מנהג ספרד או את מנהג אשכנז.
(2) מדוע יש צורך להדליק את ה"שְׁמֵשׁ"?
(7 נקודות)

10. בין אדם לחברו

- ב. (1)** באיזה מצב מותר למורה להחרים חפץ של תלמיד?
(2) מורה שהחרים חפץ של תלמיד — מה אסור למורה לעשות בחפץ זה?
(6 נקודות)
- ב. כתבו שתי פעולות שבעל כלי רכב או נהג חייבים להקפיד לעשותן כדי לא להזיק לאחרים.**
(6 נקודות)

11. מצוות — ברית מילה ופדיון הבן

- א. (1)** תינוק שנולד במוצאי שבת — באיזה יום יערכו את ברית המילה שלו? נמקו את תשובתכם.
(2) אדם מבוגר שהוריו לא מלו אותו בילדותו – מה עליו לעשות?
(6 נקודות)
- ב. מצווה לפדות בן בכור.**
(1) כמה ימים לאחר הולדת הבן מקיימים מצווה זו?
(2) כתבו שני מצבים שבהם לא פודים בן בכור.
(6 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך